

Time: 2 ½ Hours

Marks: 75

Instructions

1. All Questions are Compulsory
2. All Questions carry equal marks
3. Figures to the right indicate marks

Q1. A) Trace the evolution of India's Neighbourhood Policy with special reference to the Congress and Non-Congress period. 15

OR

Q1. B) Discuss the Nuclearization and India's Neighbourhood Policy.

Q2.A) Critically evaluate the India-China bilateral relations. 15

OR

Q2.B) Elaborate upon India-Afghanistan relations.

Q3.A) Comment upon the major irritants in India-Bangladesh relations. 15

OR

Q3.B) Write an Essay on India-Nepal relations.

Q4.A) Discuss the border issues between India and its neighbouring countries. 15

OR

Q4. B) Explain the water-sharing issues of India's neighbourhood Policy.

Q5. Write Short Notes (Attempt ANY 3 out of 4) 15

- a. Gujral Doctrine
 - b. Key disputes between India and Sri Lanka relations
 - c. India-Bhutan relations
 - d. Cross Border Terrorism
-

वेळ - २ ½ तास

गुण - ७५

सूचना

- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
- २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- ३) उजवीकडील आकडे गुण दर्शवितात.

Q1. A) काँग्रेस आणि गैरकाँग्रेस कालखंडातील भारताच्या परराष्ट्र धोरणाचा आढावा घ्या.

१५

किंवा

Q1. B) अण्वस्त्रकरण आणि भारताचे परराष्ट्र धोरण यावर चर्चा करा.

Q2.A) भारत-चीन संबंधांचे मूल्यांकन करा.

१५

किंवा

Q2.B) भारत-अफगाणिस्तान संबंध यावर सविस्तर माहिती लिहा.

Q.3A) भारत - बांगलादेश संबंधांमधील प्रमुख समस्या स्पष्ट करा.

१५

किंवा

Q3.B) भारत - नेपाळ संबंधांवर निबंध लिहा.

Q4.A) भारत आणि शेजारील राष्ट्रांमधील सिमा प्रश्नावर सविस्तर चर्चा करा.

१५

किंवा

Q4. B) भारताच्या परराष्ट्र धोरणातील जलवाटपाच्या मुद्द्यांवर स्पष्टीकरण द्या.

Q5) टीपा लिहा (४ पैकी कोणतेही ३ सोडवा)

१५

- १) गुजरात सिद्धांत
- २) भारत - श्रीलंका संबंधातील प्रमुख समस्या
- ३) भारत - भूतान संबंध
- ४) सीमापार दहशतवाद